

Sygn. akt IVU 881/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 marca 2017r.

Sąd Okręgowy we Włocławku IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Katarzyna Augustyniak

Protokolant: sekr. sądowy Marlena Budzyńska

po rozpoznaniu w dniu 30 marca 2017r. we Włocławku na rozprawie

sprawy A. P.

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.**

z udziałem M. W. i Z. W.

o rentę rodzinną

na skutek odwołania A. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 20 listopada 2015r. znak: (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 881/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 listopada 2015 roku znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na podstawie art. 107 a i 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z funduszu ubezpieczeń społecznych odmówił A. P. ponownego ustalenia prawa do renty rodzinnej z pominięciem współ-świadczeniobiorców. Zasadności swojego stanowiska Zakład Ubezpieczeń Społecznych upatrywał w nieujawnieniu nowych okoliczności w sprawie.

Dając wyraz swojemu niezadowoleniu od tak ukształtowanej decyzji odwołanie wywiodła A. P. wnosząc przy tym o jej uchylenie. W uzasadnieniu wywiedzonego środka odwoławczego podniosła, że prawo do renty które jej przysługuje mają ustalone również dwie poprzednie małżonki zmarłego męża E. W. tj. Z. W. oraz M. W.. W ocenie A. P. renta rodzinna po zmarłym małżonku winna być przyznana wyłącznie jej bowiem współuprawniona do renty rodzinnej Z. W. złożyła pisemne oświadczenie woli o rezygnacji z prawa do renty rodzinnej i świadczenie rentowe w części jej przypadające nie jest wypłacane. Ponadto w uzasadnieniu wywiedzonego odwołania A. P. podniosła, że M. W. miała zasądzone wyrokiem Sądu Okręgowego we Włocławku Sygn. akt V C (...) na mocy art. 60§1 k.r.o. alimenty od byłego małżonka, a świadczenie wygasłoby na mocy art. 60§3 k.r.o. najpóźniej z nadejściem 9 lipca 2015 roku. W ocenie A. P. prawo do renty rodzinnej po zmarłym byłym małżonku winno być przyznane wyłącznie do ww. terminu bowiem w innym przypadku zostałyby przeniesione poza ustawowy termin w którym wypłacane byłyby alimenty.

W odpowiedzi na tak ukształtowane odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. konsekwentnie podtrzymał swoje stanowisko wyrażone w skarżonej decyzji wnosząc przy tym o oddalenie odwołania.

Postanowieniem z dnia 8 marca 2016 roku Sąd Okręgowy we Włocławku na mocy art. 477¹¹ § 2 k.p.c. wezwał do udziału w sprawie zainteresowane Z. W. i M. W.. Ostatecznie M. W. i Z. W. nie zajęły stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

A. P. urodziła się (...) w C..

Okoliczność bezsporna

A. P. w dniu (...) 2012 roku zawarła związek małżeński z E. W. (1) przed kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w W..

Dowód: odpis skrócony aktu małżeństwa k. 5 w aktach organu rentowego (...) plik oznaczony jako wniosek o rentę rodzinną.

E. W. zmarł 4 stycznia 2014 roku we W.

Dowód: kserokopia odpisu aktu zgonu k. 10 w aktach organu rentowego plik oznaczony jako akta emerytalne rentowe M. W..

A. P. nie jest jedyną uprawnioną do renty rodzinnej po zmarłym bowiem E. W. w przeszłości zawarł dwa związki małżeńskie ostatecznie rozwiązane przez rozwód.

W dniu 28 grudnia 1974 roku E. W. zawarł związek małżeński z Z. W. (zd. M.). Wyrokiem z dnia (...)1999 roku Sąd Okręgowy w O.w sprawie sygn. akt IC(...) rozwiązał małżeństwo E. W. i Z. W. z wyłącznej winy E. W., zaś w dniu 1 czerwca 2007 roku Sąd Rejonowy w O. Sygn. akt III RC(...)zasądził od E. W. na rzecz Z. W. alimenty w wysokości po 200,00 zł miesięcznie.

Dowód: odpis skrócony aktu małżeństwa k. 10 w aktach organu rentowego plik oznaczony jako akta dotyczące renty rodzinnej dla Z. W. po mężu E. W.; odpis wyroku Sądu Okręgowego w O. I C (...)k. 11-11v. w aktach organu rentowego plik oznaczony jako akta dotyczące renty rodzinnej dla Z. W. po mężu E. W.; odpis wyroku Sądu Rejonowego w O. III RC (...)z dnia 1 czerwca 2007 roku k. 12 w aktach organu rentowego plik oznaczony jako akta dotyczące renty rodzinnej dla Z. W. po mężu E. W.

Nadto E. W. w dniu 5 września 2007 roku zawarł związek małżeński z M. W. (zd. K.). Wyrokiem z dnia 9 lipca 2010 roku Sąd Okręgowy we W.w sprawie sygn. akt VC (...)rozwiązał ww. małżeństwo bez orzekania o winie, zasądzając przy tym w punkcie 2. alimenty od E. W. na rzecz M. W. w kwocie po 200,00 zł miesięcznie. Orzeczenie zostało utrzymane w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w G. z dnia 18 stycznia 2011 roku sygn. akt I ACa(...)

Dowód: kserokopia odpisu skróconego aktu małżeństwa k. 10 w aktach organu rentowego teczka oznaczona jako akta emerytalne i rentowe M. W. plik wniosku o rentę rodzinną; częściowo kserokopia wyroku Sądu Okręgowego we W. sygn. akt VC (...)z dnia 9 lipca 2010 r. k. 5 akt sprawy; częściowo kserokopia wyroku Sądu Apelacyjnego w G. z dnia 18 stycznia 2011 roku sygn. akt I ACa (...) k. 11-16 w aktach organu rentowego teczka oznaczona jako akta rentowe i emerytalne M. W. plik wniosku o rentę rodzinną.

A. P. 20 stycznia 2014 roku złożyła wniosek o rentę rodzinną po zmarłym mężu E. W. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T..

Dowód: wniosek o rentę rodzinną k. 1-4 w aktach organu rentowego w aktach organu rentowego (...) plik oznaczony jako wniosek o rentę rodzinną.

Tożsamy wniosek 3 marca 2014 roku do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. złożyła M. W..

Dowód: wniosek o rentę rodzinną k. 1-4 w aktach organu rentowego teczka oznaczona jako akta emerytalne i rentowe M. W..

Decyzją z dnia 3 czerwca 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. przyznał rentę rodzinną po zmarłym małżonku A. P. dzieląc ją na dwoje uprawnionych A. P. i M. W..

Dowód: decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dnia 3 czerwca 2014 roku Znak (...) k. 17-17v. w aktach organu rentowego (...), decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dnia 3 czerwca 2014 roku Znak (...) k. 27-27v. w aktach organu rentowego teczka oznaczona jako akta emerytalne i rentowe M. W. plik wniosku o rentę rodzinną

W dniu 27 maja 2014 roku wniosek o rentę rodzinną po zmarłym E. W. złożyła Z. W. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P..

Dowód: wniosek o rentę rodzinną k. 1-4 w aktach organu rentowego teczka oznaczona jako akta dotyczące renty rodzinnej dla Z. W. po mężu E. W..

Decyzją z dnia 23 lipca 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. przeliczył rentę rodzinną na rzecz trójki uprawnionych do świadczenia: A. P., M. W. i Z. W., zawieszając przy tym wypłatę świadczenia M. W. motywując powyższe zbiegiem prawa do więcej niż jednego świadczenia, bowiem możliwa jest realizacja jednego wyższego świadczenia. Tożsame rozstrzygnięcie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wydał w stosunku do Z. W..

Dowód: częściowo decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dnia 23 lipca 2014 roku znak (...) k. 17 w aktach organu rentowego (...); częściowo decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 lipca 2014 roku znak (...) k. 36 w aktach organu rentowego teczka oznaczona jako teczka oznaczona jako akta emerytalne i rentowe M. W. plik wniosku o rentę rodzinną; częściowo decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dnia 23 lipca 2014 roku znak (...) k. 19 w aktach organu rentowego teczka oznaczona jako akta dotyczące renty rodzinnej dla Z. W. po mężu E. W. plik wniosku o rentę rodzinną.

A. P. pozwem z dnia 4 września 2014 roku skierowanym przeciwko M. W. wniosła o orzeczenie wygaśnięcia z dniem 4 stycznia 2014 roku obowiązku alimentacyjnego orzeczonego wyrokiem (rozdowodowym) Sądu Okręgowego weW. z dnia 9 lipca 2010 roku sygn. akt V C (...) E. W. wobec M. W., motywując powyższe śmiercią zobowiązanego – E. W..

M. W. w odpowiedzi na tak sformułowane powództwo zgodziła się ze stanowiskiem w nim zaprezentowanym. W uzasadnieniu podniosła, że od daty śmierci byłego małżonka alimentów de facto nie otrzymuje i potwierdziła, że tenże obowiązek wygasł w momencie śmierci E. W.. Nadto podniosła, że nie otrzymywała renty rodzinnej po byłym mężu.

Wyrokiem z dnia 15 grudnia 2014 roku sygn. akt III RC (...) Sąd Rejonowy weW. orzekł zgodnie z żądaniem A. P. ustalając, że obowiązek alimentacyjny zmarłego E. W. wobec M. W. wygasł z nadejściem 4 stycznia 2014 roku tj. daty jego śmierci.

Dowód: pozew k. 3 w aktach sprawy Sądu Rejonowego we W. sygn. akt. III RC (...), odpowiedź na pozew k. 17 w aktach sprawy Sądu Rejonowego we W. sygn. akt. III RC (...), wyrok Sądu Rejonowego we W. z dnia 15grudnia 2014 roku k. 25 w aktach sprawy Sądu Rejonowego we (...) sygn. akt. III RC (...).

Wnioskiem z dnia 21 października 2015 roku A. P. wniosła o ponowne ustalenie prawa do renty rodzinnej po zmarłym mężu E. W.. Zaskarżoną decyzją Zakład odmówił ponownego ustalenia prawa do renty rodzinnej z pominięciem współświadczeniobiorców.

Dowód: wniosek o rentę rodzinną k. 1-4 w aktach organu rentowego (...) plik wniosku o rentę rodzinną z dnia 21 października 2015 roku.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powyżej ustalony stan faktyczny Sąd oparł na materiale dowodowym zgromadzonym w trakcie trwania postępowania i ujawnionym na rozprawie, tj. przede wszystkim w postaci dołączonych do akt dokumentów zebranych w aktach organu rentowego. Przedmiotowy materiał Sąd uznał za rzetelny i wiarygodny. Strony, bowiem w trakcie postępowania nie kwestionowały jego prawdziwości, a jedynie wyprowadzały z niego odmienne konkluzje o charakterze jurydycznym. Tym samym należy skonstatować, iż brak jest przesłanek by odmówić dokumentom zgromadzonym w aktach organu rentowego przymiotu wiarygodności. W konsekwencji przedmiotowy materiał, cechujący się wysoką wartością dowodową, pozwolił dokonać w znacznej części rekonstrukcji stanu faktycznego w niniejszej sprawie.

Spór między stronami koncentrował się na ocenie bezspornego w istocie stanu faktycznego i ocenie prawnej, czy organ rentowy trafnie odmówił ponownego przeliczenia renty rodzinnej z pominięciem pozostałych jej świadczeniobiorców.

Materialnoprawną podstawę żądania na gruncie niniejszej sprawy stanowi art. 107a ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, który stanowi, że jeżeli do renty rodzinnej uprawnionych jest więcej niż jedna osoba i jedna lub kilka z tych osób zgłosi wniosek o wyłączenie z kręgu osób uprawnionych do renty, prawo do renty rodzinnej ulega ponownemu ustaleniu z pominięciem tej osoby (osób). Wniosek o wyłączenie z kręgu osób uprawnionych jest okolicznością powodującą ustanie prawa do renty rodzinnej a przepisy o wstrzymaniu wypłaty świadczenia w takowej sytuacji stosuje się odpowiednio. Ponowne ustalenie wysokości renty rodzinnej dla pozostałych osób uprawnionych do renty następuje od miesiąca, od którego wstrzymano wypłatę renty, zaś na wniosek osoby uprawnionej do renty rodzinnej prawo do renty rodzinnej ulega ponownemu ustaleniu, nie wcześniej jednak niż od miesiąca zgłoszenia wniosku. Podkreślenia wymaga, iż wyłączenie z kręgu osób uprawnionych do renty rodzinnej może nastąpić jedynie na wniosek jednej z tych osób. Organ rentowy nie jest w tym przypadku uprawniony do działania z urzędu (por. wyrok Sądu Najwyższego z 24.04.2013r., II UK 294/12).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że w okolicznościach sprawy nie sposób doszukać się wniosku Z. W. i M. W. o wyłączenie ich z kręgu osób uprawnionych do renty rodzinnej po zmarłym rozwiedzionym małżonku. Innymi słowy takiego wniosku z ich strony brak.

Powoływana przez odwołującą okoliczność rzekomego zrzeczenia się prawa do renty rodzinnej przez Z. W. nie może być aprobowana przez Sąd orzekający bowiem jak wynika z wyżej wskazanych przepisów wniosek winien być złożony przede wszystkim do organu rentowego. Nadto takowy wniosek winien wywieźć uprawniony bowiem po myśli art. 116 ust. 1 wzmiankowanej ustawy postępowanie w sprawach świadczeń wszczyna się na podstawie wniosku zainteresowanego, chyba że ustawa stanowi inaczej. W aktach organu rentowego dotyczących Z. W. takowego oświadczenia nie ma. Odwołująca powywołuje się na pisemne oświadczenie w tejże kwestii, jednakże zapomina, że nawet jeśli takowe zostało złożone (a nie zostało), winno to nastąpić przed organem rentowym. Należy zauważyć, iż sąd w postępowaniu cywilnym orzeka na podstawie zgromadzonego w wyniku inicjatywy stron procesowych materiału dowodowego. Obowiązek udowodnienia okoliczności, z których strona wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne wypływa wprost z art. 6 k.c. Przedmiotowemu obowiązkowi odwołująca nie sprostała. To na odwołującej się ciążył obowiązek wykazania przed sądem, że istotnie doszło do złożenia przez współuprawnioną Z. W. wniosku czy też oświadczenia woli o wyłączeniu jej z kręgu uprawnionych do renty rodzinnej po zmarłym byłym małżonku. Fakt, że takie świadczenie de facto nie jest jej wypłacane, nie jest tożsamy z takim wnioskiem i nie stanowi o wykazaniu okoliczności powodującej konieczność ponownego przeliczenia świadczenia.

Odnosnie prawa do renty rodzinnej po zmarłym mężu przez zainteresowaną M. W. podnieść należy, że ustawodawca przewidział możliwość uzyskania przez nią świadczenia w art. 70 ustęp 3 wzmiankowanej ustawy rentowej. Stanowi on, że małżonka rozwiedziona lub wdowa, która do dnia śmierci męża nie pozostawała z nim we wspólności małżeńskiej, ma prawo do renty rodzinnej, jeżeli oprócz spełnienia następujących warunków: w chwili śmierci męża osiągnęła wiek 50 lat lub była niezdolna do pracy albo wychowuje co najmniej jedno z dzieci, wnuków lub rodzeństwa uprawnione do renty rodzinnej po zmarłym mężu, które nie osiągnęło 16 lat, a jeżeli kształci się w szkole - 18 lat życia, lub jeżeli sprawuje pieczę nad dzieckiem całkowicie niezdolnym do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolnym do pracy, uprawnionym do renty rodzinnej, miała w dniu śmierci męża prawo do alimentów z jego strony ustalone wyrokiem lub ugodą sądową. W razie rozwodu bez orzekania o winie (jak w tym przypadku), bądź z winy obydwu małżonków, uzyskanie przez jednego z nich prawa do renty rodzinnej po drugim, zmarłym rozwiedzionym małżonku, możliwe jest tylko i wyłącznie przy spełnieniu stosownych przesłanek usankcjonowanych w ramach art. 60 k.r.o. Przepisy ustawy emerytalnej nie przewidują ogólnego prawa do renty rodzinnej przez małżonka niezależnie od posiadanego przez niego statusu (tj. statusu małżonka pozostającego aktualnie w związku małżeńskim, małżonka w separacji czy małżonka rozwiedzonego). Małżonek rozwiedziony nie został bowiem zaliczony do kategorii członków rodziny osoby zmarłej w art. 67 wzmiankowanej ustawy emerytalnej, nawet gdyby po rozwodzie w dalszym ciągu tworzył rodzinę z dziećmi pochodzącymi z rozwiązanego przez rozwód związku małżeńskiego ze zmarłym. Bezspornym jest zatem, że w przypadku rozwiedzonego żyjącego małżonka podstawę prawną roszczenia o przyznanie renty rodzinnej stanowić może tylko i wyłącznie art. 70 ust. 3 przy jednoczesnym spełnieniu warunków wynikających z dyspozycji art. 60 k.r.o. tj. zasądzenia alimentów na jego rzecz od zmarłego.

Przenosząc powyższe rozważania natury jurydycznej na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że M. W. w momencie składania wniosku spełniała wszelkie przesłanki do przyznania jej renty rodzinnej po zmarłym E. W., zaś argument odwołującej, że renta rodzinna winna być jej przyznana najpóźniej do dnia wygaśnięcia pięcioletniego okresu o którym mowa w art. 60§3 k.r.o. jest całkowicie bezzasadnym. Cytowane wyżej przepisy w przedmiocie nabycia prawa do renty normują jakie warunki musi spełnić rozwiedziona małżonka celem nabycia prawa do renty, żaden z przepisów nie potwierdza tezy stawianej przez odwołującą. Nadto wskazać należy, że orzeczenie Sądu Rejonowego we W. w sprawie sygn. akt III RC(...)w przedmiocie uchylenia obowiązku alimentacyjnego miało charakter jedynie deklaratoryjny bowiem nie kształtowało jakiegokolwiek stosunku między stronami a jedynie potwierdziło ukształtowany już stan faktyczny, wynikający zresztą z samego prawa. Nie wymaga dowodzenia ani szerszego wywodu prawnego, że obowiązek alimentacyjny ustaje z chwilą śmierci zobowiązanego i nie przechodzi na spadkobierców zmarłego, o czym wprost stanowi art. 139 k.r.o.

Dodać można, że ustawodawca przewidział możliwość ustania prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Na podstawie art. 101 ustawy emerytalnej prawo do świadczeń ustaje: gdy ustanie którykolwiek z warunków wymaganych do uzyskania tego prawa bądź ze śmiercią osoby uprawnionej. W przedmiotowej sprawie żadna z tychże przesłanek nie zaistniała, bowiem w dniu śmierci E. W. M. W. miała ustalone prawo do alimentów po zmarłym rozwiedzionym małżonku. Nadto nie sposób z treści odpowiedzi na pozew w przedmiocie uchylenia obowiązku alimentacyjnego wyinterpretować by M. W. złożyła wniosek o wyłączenie z kręgu uprawnionych do renty rodzinnej po zmarłym. W tymże piśmie procesowym w ocenie Sądu zainteresowana jedynie oświadczyła, że nie otrzymuje renty rodzinnej nie wskazując okoliczności motywujących powyższe.

Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego organ rentowy zawiesił wypłatę świadczenia M. W. oraz Z. W. bowiem w wyniku zbiegu praw do kilku świadczeń inne świadczenie – emerytura – do której również są uprawnione, są dla niech korzystniejsze. Powyższe działanie organu znajduje oparcie w treści przepisu art. 95 ustęp 1 ustawy emerytalnej, zgodnie z którego treścią w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego. Podkreślenia wymaga, że ani Z. W. ani M. W. wniosku o wyłączenie z kręgu uprawnionych dotychczas nie złożyły. Zawieszenie prawa do części renty rodzinnej przysługującej osobie, nie wiąże się ze zmianą w wysokości części renty rodzinnej pobieranej przez pozostałych uprawnionych. Skutkiem zawieszenia wypłaty renty rodzinnej nie jest ustanie prawa do renty rodzinnej a za tym nie zmienia się wysokość renty rodzinnej dla pozostałych osób.

A. P. w pismach procesowych wskazywała na treść przepisu art. 114 ustę 1 ustawy o emeryturach i rentach z funduszu ubezpieczeń społecznych. Podkreślenia wymaga, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych związaną sądu (a także organu rentowego) ostateczną decyzją administracyjną nie ma charakteru bezwzględnej. Istnieje możliwość dokonania ponownych ustaleń warunkujących prawo lub wysokość przyznanego wcześniej świadczenia, jednak dopiero po spełnieniu przesłanek określonych w art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej organ rentowy ma podstawy do ponownego ustalenia renty rodzinnej zwłaszcza z pominięciem pozostałych uprawnionych, jeśli zainteresowany nie przedstawi dokumentów lub okoliczności zmieniających jego sytuację.

Użyty zwrot „ujawnione” wskazuje, że okoliczności stanowiące przesłankę weryfikacji prawomocnych decyzji rentowych nie powinny być znane organowi rentowemu w chwili rozstrzygnięcia sprawy. Odmienne ocena treści dotychczasowych dowodów znajdujących się w aktach emerytalno-rentowych nie jest ujawnieniem okoliczności istniejących przed wydaniem tej decyzji - te bowiem były znane organowi i stanowiły podstawę wydania poprzedniej decyzji. Zatem do wznowienia postępowania w trybie art. 114 ust. 1 wymagane jest ujawnienie okoliczności nieznanymi organowi rentowemu w chwili orzekania, ale istniejących przed wydaniem decyzji, czyli takich okoliczności, które nie były znane organowi rentowemu w chwili orzekania o kręgu uprawnionych do renty rodzinnej, a nie takich, które zostały przedłożone wprawdzie organowi rentowemu w chwili orzekania.

Zwrot „przedłożenie nowych dowodów”, o którym mowa w art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej oznacza zgłoszenie każdego prawnie dopuszczalnego środka dowodowego, stanowiącego potwierdzenie okoliczności faktycznych istniejących przed wydaniem decyzji, a mających wpływ na powstanie prawa do świadczenia lub jego wysokość.

Trzeba odróżnić możliwość wszczęcia postępowania na podstawie przesłanek określonych w art. 114 ust. 1 od rozstrzygnięcia (po raz kolejny) co do istoty sprawy (o prawie) na skutek wdrożenia tej procedury. Inaczej rzecz ujmując, wszczęcie tego postępowania uzależnione jest od przesłanek wskazanych w tym przepisie - nowych dowodów i ujawnionych okoliczności mających wpływ na prawo do świadczenia (czyli takich, które należy wziąć pod uwagę), natomiast o wzruszeniu prawomocnej decyzji decyduje ich ocena w kontekście przepisów określających warunki prawa do świadczenia.

Organ rentowy bez przedstawienia nowych dowodów nie ma prawa do zmiany decyzji pierwotnej, jedynie na podstawie odmiennej oceny dowodów. Natomiast przedstawienie nowych dowodów, aby mogło być skuteczne, to jest aby mogło doprowadzić do przyznania prawa do świadczenia, powinno prowadzić do zmiany ustalonych poprzednio ustaleń faktycznych. Na podstawie nowych dowodów powinno dojść do uzupełnienia okoliczności faktycznych o nowe nieprzedstawione-nerozważane uprzednio lub zmiany poprzednich ustaleń, poprzez ponowną ocenę dowodów. Wzruszenie poprzedniego rozstrzygnięcia może nastąpić w sytuacji przedstawienia nowych dowodów, podważających wiarygodność uprzednio zgromadzonego materiału dowodowego.

Podkreślić należy, że postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych ma charakter kontrolny, służy badaniu prawidłowości decyzji organu rentowego i nie może polegać na zastępowaniu tego organu w wydawaniu decyzji ustalających świadczenie z ubezpieczeń społecznych. Postępowanie dowodowe przed sądem jest postępowaniem sprawdzającym, weryfikującym ustalenia dokonane przez organ rentowy (vide uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2007 r., I UZP 1/07, OSNP 2007 nr 21-22, poz. 323). Z tego powodu sąd, co do zasady nie może we własnym zakresie ustalać prawa do świadczenia, a ujawniona w trakcie postępowania sądowego zmiana stanu zdrowia ubezpieczonego, jako przesłanka niezdolności do pracy warunkująca prawo do renty, nie może prowadzić do uznania kontrolowanej decyzji za wadliwą i do jej zmiany (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 września 2005 r., I UK 382/04, LEX nr 276245). W postępowaniu odwoławczym od decyzji odmawiającej prawa do świadczenia sąd ubezpieczeń społecznych ocenia legalność decyzji według stanu rzeczy istniejącego w chwili jej wydania (vide wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 20 maja 2004 r., II UK 395/03, OSNP 2005 nr 3, poz. 43 oraz z dnia 7 lutego 2006 r., I UK 154/05, LEX nr 272581).

Trzeba w tym miejscu nadto podnieść, iż przepisy regulujące materię ubezpieczeń społecznych mają charakter bezwzględnie obowiązujących; oznacza to, iż w sytuacjach w nich określonych muszą być one stosowane przez organ

rentowy w sposób ścisły. Niedopuszczalna jest wykładnia rozszerzająca (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 listopada 2006 roku, I UK 138/06).

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie jako niezasadne.